

Nr 77

Av herrar **Carlsson** i Huskvarna och **Hamrin** i Jönköping, *angående nedsatta priser för folkpensionärer vid resor på statens järnvägar.*

(Lika lydande med motion nr 66 i Första kammaren)

Flera av de nordiska länderna har infört generösa rabattbestämmelser för folkpensionärer vid resor på statsbanorna. I Danmark kan folkpensionärerna vid resor över 50 km under tiden september—maj erhålla tur och retur-biljett till halva priset. Rabattbestämmelserna gäller dock ej lördag—måndag, ej heller omkring jul-, nyårs- och påskhelgerna.

I Norge är alla som fyllt 70 år berättigade till s.k. honnörsbiljett. Denna rabatteringsform innebär, att enkel biljett gäller för tur och retur under hela året med undantag dels för en tvåmånadersperiod under sommaren, dels för tiden kring jul-, nyårs- och påskhelgerna. Honnörsbiljetten gäller även för äkta make, om en av makarna är yngre och om båda följs åt på resan, samt blinda, vanföra och invalider, som har hjälp eller pension av det allmänna.

Sedan några år tillbaka har statens järnvägar i olika former under vissa tidsperioder erbjudit folkpensionärerna särskilda förmåner vid järnvägsresor. Sålunda tillämpades under tiden 26 december 1958—10 januari 1959 "De gamlas helgres", vilket innebar att folkpensionärer under nämnda dagar med ett par undantag kunde erhålla tur och retur-biljett till halva priset. Jul- och nyårshelgen 1959—1960 erhöll folkpensionärer 50 % rabatt vid inköp av "SJ nyårskort", som kostade 100 kronor och berättigade till resor i andra klass under fyra kalenderdygn inom tiden 29 december 1959—29 februari 1960.

Den 1 september 1960 genomfördes ett tredje rabattsystem för folkpensionärer. Detta innebar, att ett rabattkort — den s.k. "tågtian" — som i inköp kostade 10 kronor, berättigade till 50 % nedsättning av biljettpriset, vid såväl enkla som tur och retur-resor. Denna rabatteringsform gällde till den 15 december 1960. För tiden 29 december 1960—15 februari 1961 gäller åter "SJ nyårskort".

Enligt uppgift använde sig ca 20 000 folkpensionärer av "De gamlas helgres", 13 000 av "SJ nyårskort" under tiden 29 december 1959—29 februari 1960 och 55 000 av "tågtian".

Det är alltså ett mycket stort antal folkpensionärer, som utnyttjat SJ:s rabatter. Enbart "tågtian" såldes för mer än en halv miljon kronor. Här-

till kommer sedan biljettavgiften. Nyårskorten under tiden 29 december 1959—29 februari 1960 gav i inkomster ca 650 000 kronor. Mot bakgrunden av den stora anslutningen till de av SJ periodvis tillämpade rabattförmånerna förefaller det enligt vår mening lämpligt att nu undersöka möjligheten att tillämpa mera permanenta rabattbestämmelser. Allt tyder på att en förlängning av tiden under vilken rabatt gäller inte skulle komma att medföra inkomstbortfall för SJ utan vara till förmån också för järnvägarna. Med nuvarande konkurrensförhållanden och de i regel mycket goda utrymmena på tågen torde vidgade folkpensionärsrabatter inte medföra några ökade utgifter för SJ, enbart en chans till ökade inkomster. Att en del folkpensionärer, som ändå hade rest, nu reser billigare uppvägs förmodligen av att fler pensionärer reser.

De hittills tillämpade folkpensionärsrabatterna har endast gällt under den kalla årstiden. Åtskilliga gamla är föga hågade att ge sig ut på resor under den tid då snö och halka orsakar besvär. För dem skulle rabatt under en längre tidrymd, bl.a. under våren och sommaren, innebära en stor tillgång.

Det är inte möjligt att här exakt ange önskemålen vid utvidgning av rabatten, men det förefaller som om exemplen från Danmark och Norge skulle kunna tjäna som ledning, naturligtvis med iakttagande av den svenska folkpensionsåldern. Samtidigt borde också övervägas, om det finns sådana invalider, vanföra och blinda, som borde kunna få pensionärsrabatt vid resor.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte uttala sig för en mera permanent utvidgning av rabattbestämmelserna för folkpensionärerna vid resor på SJ och i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder i detta syfte.

Stockholm den 18 januari 1961

Henning Carlsson
i Huskvarna

Yngve Hamrin
i Jönköping